

(جاسک درگذرگاه تاریخ مکران)

حیدر حیدری نژاد (حیدر احمد)

سرشناسه: حیدری نژاد، حیدر، ۱۳۲۷-
 عنوان و نام پدیدآور: جاسک در گذرگاه تاریخ مکران/حیدر حیدری نژاد (حیدر احمد).
 وضعیت ویراست: [ویراست ۲].
 مشخصات نشر: بندرعباس: سمت روشن کلمه، ۱۴۰۲.
 مشخصات ظاهری: ۳۸۴ ص. ۱۴/۵ x ۲۱/۵ س. م.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۷۹۲-۰۰۳-۳
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: چاپ قبلی: سمت روشن کلمه، ۱۴۰۰ (۳۵۴ ص).
 موضوع: بندر جاسک - تاریخ
 موضوع: Bandar Jask (Iran) - History
 موضوع: مکران - تاریخ
 موضوع: Mokran (Iran) - History
 رده بندی کنگره: DSR۲۰۸۱
 رده بندی دیویی: ۹۵۵/۷۳۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۰۸۹۵۸

عنوان کتاب: جاسک در گذرگاه تاریخ مکران
 نویسنده: حیدر حیدری نژاد (حیدر احمد)
 ناشر: سمت روشن کلمه
 مدیر مسئول: پداله شهرجو
 مدیر اجرایی: هانا زارعی
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۷۹۲-۰۰۳-۳
 صفحه آرا: طاهره پورهایمی
 عکس روی جلد: موسی رحمانی
 طراح جلد: مهسا موسی زاده
 چاپ سوم: زمستان ۱۴۰۲
 چاپ دوم (با ویرایش جدید و تغییرات): تابستان ۱۴۰۰
 نوبت چاپ: اول / بهار ۱۴۰۰
 چاپ و صحافی: ایرانیان
 شمارگان: ۳۰۰ نسخه
 قیمت: ۲۲۰/۰۰۰ تومان

بندرعباس، چهارراه فاطمیه، خیابان شریعتی شمالی، کوچه جاودان ۴
 پشت کلینیک دندانپزشکی مهرگان، ساختمان پارسا، طبقه دوم

۰۰۷۶-۳۲۲۱۰۵۱۷ ۰۰۹۱۷ ۳۶۵ ۵۰ ۷۰۰

Samtreshan@gmail.com

Instagram.com/samt_roshan

www.samteroshan.com

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب جاسک در گذرگاه تاریخ مکران

مقدمه.....	۱۳
جاسک سرزمین آواها و نواها.....	۱۳
ایوار.....	۲۲
معنای شعرا یوار.....	۲۳
فصل اول: جاسک شبه جزیره، خلیج و بندر.....	۲۵
رودخانه ها.....	۲۹
فصل دوم: قلعه جاسک در نوشته های محمد علی سیدالسلطنه (کبابی).....	۳۳
نزاع میربرکت و میرحاجی.....	۳۴
احصائ نفوس.....	۳۴
بلوچی.....	۳۵
بَنُگلان.....	۳۶

جزئیات ۳۹

عرض راه ۳۹

گزارش لشکر شرق از راه‌های جاسک ۴۵

فصل سوم: جاسک نو یا بنگلان ۵۰

بخش اروپایی و ایرانی جاسک ۵۵

حمل و نقل و تجارت ۵۶

منابع آب شبه جزیره ۵۷

تلگرافخانه ۵۹

عمارت تلگرافخانه ۶۰

روابط سیاسی و نحوه مدیریت ۶۰

گمرک جاسک در سال ۱۹۰۶ ۶۱

بهداشت و درمان ۶۱

نام‌ها و پیشینه جاسک ۶۱

فصل چهارم: نام‌های جاسک ۶۲

روایت افشار سیستانی ۶۳

جاسک در دوره پارت‌ها، ساسانیان، حکام عمانات ۶۷

فصل پنجم: آبادی‌های جاسک	۶۸
موارد دیگر از روایت‌های کوه مبارک:	۸۳
شعراي نامی مکران زمین	۸۸
پهلوانان و ناشران اشعار بلوچی	۸۹
شادروان استاد کمالان هوت	۹۷
شعراي بلوچ:	۹۸
شاعران و عارفان و مشایخ دوره میرچاکر:	۱۰۳
شاعران دوره‌ی حکمرانی بلیده‌ای‌ها:	۱۰۴
شیرآهن سرزمین پر رمز و راز	۱۱۱
نظریه اول	۱۱۲
نظریه دوم	۱۱۴
روستاهای شیرآهن	۱۱۶
قلات شیرآهن	۱۱۷
دنباله آبادی‌های جاسک	۱۲۱

فصل ششم: پیشینه جاسک و قصه سادرمن	۱۲۲
روایت نویسنده کتاب پریپلوس «پرسپولیس»	۱۲۵
داستان سلیمه بن مالک	۱۲۸
جاسک در روزگار فرهادک چهارم	۱۲۹

- جاسک در آستانه ظهور اسلام..... ۱۳۰
- فتح مکران و جاسک توسط اعراب بعد از ظهور اسلام ۱۳۰
- قسم زن طلاق ۱۳۱
- معمای جاشک و مهاجرت اقوام به این بندر ۱۳۳
- میترائیسم در جاسک و موقعیت این بندر در منطقه ۱۳۶
- جاسک در سفرنامه تاورینه ۱۳۹
- سرکشی امیر جاسک، تابع پادشاهی ایران در عهد
سلطنت شاه صفی اول و شاه عباس دوم..... ۱۴۰
- امیر جنگجوی جاسک چه کسی بود؟..... ۱۴۶
- فصل هفتم: جاسک در گذرگاه تاریخ مکران ۱۴۹
- سابقه بلوچ و بلوچستان در گذر زمان..... ۱۵۰
- بلوچ و قبایل بلوچ ۱۵۷
- ساحل منطقه بلوچ نشین از خلیج فارس..... ۱۵۸
- نگاهی اجمالی به بلوچستان ۱۵۸
- گذری بر بلوچستان ۱۶۱
- مکران ۱۶۴
- تسلط حکام عمان بر سرزمین مکران ۱۶۸

سواحل مکران در دوره تسلط حکام عمان بر این سرزمین.....	۱۶۹
سیستم مدیریت در منطقه مکران غربی	۱۷۰
حضور امامان مسقط در جاسک.....	۱۷۱
مهاجرت سلیمه به جاسک.....	۱۷۱
حضور استعمارگران در مکران زمین و نبرد حَمَل	۱۷۵
جتها در سرزمین مکران	۱۷۶
خاستگاه قوم جت	۱۷۶
اقدامات توسعه طلبانه انگلیسی ها در جاسک	۱۸۰
پی ریزی بنگلان و جاسک نو.....	۱۸۱
نبرد جاسک.....	۱۸۲
تأسیس اولین دفتر تجارت خارجی در جاسک	۱۸۸
تأسیس اولین تلگرافخانه در ایران	۱۸۹
تاریخچه فرودگاه (جاسک).....	۱۹۰

فصل هشتم: تولد بنگلان و جاسک نو.....	۱۹۴
تأسیس گمرک دولتی جاسک.....	۱۹۷
تلگرافخانه جاسک	۲۰۰
سرنوشت قلعه جاسک	۲۰۲

- ۲۰۴ مهاجرت سادات به جاسک
- ۲۰۴ مختصری از مسافرت سادات به جنوب ایران
- ۲۰۵ سلسله شجره نسب سید قتال جد اکثریت سادات جنوب ایران
- ۲۰۶ سادات مهاجر به جاشک (جاسک کهنه)
- ۲۱۲ تأسیس اولین مسجد جامع جاسک نو
- ۲۱۲ اولین سر دفتر رسمی در جاسک
- ۲۱۲ سید محمد عالم
- ۲۱۳ اولین معلم خاتم در جاسک!
- ۲۱۳ اولین راننده آموش دیده اتومبیل در جاسک!
- ۲۱۳ خانه‌ها و ابنیه‌های بنگلان
- ۲۱۵ خانه سید نور شاه
- ۲۱۶ خانه‌های سید حسن هاشمی پور
- ۲۱۶ خانه تمری tamri
- ۲۱۹ بناهای دیگر مرحوم سید حسن هاشمی پور
- ۲۲۰ خانه پیسه‌ای
- ۲۲۰ خانه سید کامل شرف
- ۲۲۰ خانه سید عبدالرحیم حسینی
- ۲۲۱ خانه‌های شنبه گزی (پدر بزرگ نگارنده)

- ۲۲۱.....خانه واقع در سرقلعه
- ۲۲۲.....مدرسه هاشمی پور
- ۲۲۳.....روزهای (خوش بندر جاسک)

فصل نهم: نقش حکمرانان و امرای مکران غربی و جاسک در وقایع تاریخی مکران..... ۲۲۶

- ۲۲۹.....«قواسم یا جواسم»
- ۲۳۰.....تضعیف سلطه ایران بر خلیج فارس
- ۲۳۴.....نفوذ میر حاجی بر مکران
- ۲۳۷.....اتحاد قبایل بلوچ در جاسک علیه حکمران عمانی کوه مبارک
- ۲۷۹.....نقش ضرغام السلطنه و میربرکت در تاریخ مکران
- ۲۷۹.....ضرغام السلطنه که بود؟
- ۲۹۴.....خاطرات فلویر رئیس تلگرافخانه جاسک
- ۲۹۵.....معرفی اجمالی
- ۲۹۸.....خاطرات سفر فلویر از جاسک در (بلوچستان ناشناخته)
- ۳۲۱.....گابریگ
- ۳۲۳.....قلمرو عبدالنبی
- ۳۲۳.....شکار

رودخانه سدّیج..... ۳۲۵

سورک و کشتزارهای وسیع گندم و پنبه..... ۳۲۹

ناامیدی از رسیدن دوست درکاشی..... ۳۲۹

فصل دهم: چکیده منابع و مستندات پیشینه تاریخی جاسک امروز..... ۳۳۸

من الكتاب قلب من بنقلان..... ۳۴۷

www.ketab.ir